Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 7ης Σεπτεμβρίου 2016*

«Προσφυγή ακυρώσεως — Επιλογή της νομικής βάσεως — Άρθρο 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ ή άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ — Κοινή οργάνωση των αγορών γεωργικών προϊόντων — Κανονισμός (ΕΕ) 1308/2013 — Άρθρο 7 — Κανονισμός (ΕΕ) 1370/2013 — Άρθρο 2 — Μέτρα σχετικά με τον καθορισμό των τιμών — Κατώτατες τιμές αναφοράς — Τιμές παρεμβάσεως»

Στην υπόθεση C-113/14,

με αντικείμενο προσφυγή ακυρώσεως δυνάμει του άρθρου 263, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ που ασκήθηκε στις 10 Μαρτίου 2014,

Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, εκπροσωπούμενη από τους T. Henze και A. Lippstreu καθώς και από την A. Wiedmann,

προσφεύγουσα,

υποστηριζόμενη από

το **Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας**, εκπροσωπούμενο από τον M. Holt καθώς και από τις C. Brodie και J. Kraehling, επικουρούμενους από τον A. Bates, barrister,

και

την **Τσεχική Δημοκρατία**, εκπροσωπούμενη από τους M. Smolek, J. Škeřík, J. Vláčil και D. Hadroušek,

παρεμβαίνοντες,

κατά

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκπροσωπούμενου από τις L. G. Knudsen και R. Kaškina καθώς και από τον U. Rösslein,

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενου από τους G. Maganza και J.-P. Hix καθώς και από την S. Barbagallo,

καθών,

υποστηριζόμενων από

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

την **Ευρωπαϊκή Επιτροπή**, εκπροσωπούμενη από τους Δ. Τριανταφύλλου και G. von Rintelen, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνουσα,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. L. da Cruz Vilaça, πρόεδρο τμήματος, F. Biltgen (εισηγητή), A. Borg Barthet, E. Levits και M. Berger, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Szpunar

γραμματέας: M. Aleksejev, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 3ης Φεβρουαρίου 2016,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 20ής Απριλίου 2016,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την προσφυγή της, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ζητεί την ακύρωση του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) 1037/2001 και (ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου (ΕΕ 2013, L 347, σ. 671, στο εξής: ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ), καθώς και του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΕ) 1370/2013 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση μέτρων σχετικά με τον καθορισμό ορισμένων ενισχύσεων και επιστροφών που συνδέονται με την κοινή οργάνωση των αγορών γεωργικών προϊόντων γεωργικών προϊόντων (ΕΕ 2013, L 346, σ. 12, στο εξής: κανονισμός περί καθορισμού ενισχύσεων και επιστροφών).

Το νομικό πλαίσιο

Ο ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ

2 Κατά τις αιτιολογικές σκέψεις 2, 5, 10, 12 και 14 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ:

«(2) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα βασικά στοιχεία της κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων.

[...]

(5) Σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο εκδίδει μέτρα σχετικά με τον καθορισμό των τιμών, των εισφορών, των ενισχύσεων και των ποσοτικών περιορισμών. Για λόγους σαφήνειας, όταν εφαρμόζεται το άρθρο 43 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να διευκρινίζει ότι τα μέτρα θα εκδίδονται από το Συμβούλιο επ' αυτής της νομικής βάσεως.

[...]

(10) Για τη σταθεροποίηση των αγορών και την εξασφάλιση αξιοπρεπούς βιοτικού επίπεδου για τον γεωργικό πληθυσμό, έχει αναπτυχθεί ένα διαφοροποιημένο σύστημα στήριξης των αγορών για τους διάφορους τομείς και έχουν θεσπιστεί καθεστώτα άμεσης στήριξης που λαμβάνουν υπόψη, αφενός, τις διαφορετικές ανάγκες σε κάθε τομέα και, αφετέρου, την αλληλεξάρτηση μεταξύ τους. Τα μέτρα αυτά συνίστανται σε δημόσια παρέμβαση ή σε καταβολή ενίσχυσης για ιδιωτική αποθεματοποίηση. Εξακολουθεί να είναι αναγκαία η διατήρηση των μέτρων στήριξης των αγορών παράλληλα με τον εξορθολογισμό και την απλούστευσή τους.

[...]

(12) Για λόγους σαφηνείας και διαφανείας, οι διατάξεις περί δημόσιας παρέμβασης πρέπει να υπάγονται σε κοινή δομή, διατηρουμένης παράλληλα και της πολιτικής για κάθε τομέα. Για τον σκοπό αυτόν, είναι σκόπιμο να γίνει διάκριση μεταξύ κατώτατων ορίων αναφοράς και τιμών παρέμβασης καθώς και να οριστούν οι τιμές αυτές. Είναι ιδιαιτέρως σημαντικό εν προκειμένω να διευκρινιστεί ότι μόνο οι τιμές παρέμβασης για τη δημόσια παρέμβαση αντιστοιχούν στις ισχύουσες προκαθορισμένες τιμές που αναφέρονται στο παράρτημα 3 παράγραφος 8 πρώτη περίοδος της Συμφωνίας του ΠΟΕ για τη Γεωργία (ήτοι στήριξη της αγοραίας τιμής). Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να γίνει κατανοητό ότι η παρέμβαση στην αγορά μπορεί να λάβει τη μορφή δημόσιας παρέμβασης και άλλων παρεμβάσεων που δεν χρησιμοποιούν εκ των προτέρων καθορισμένες ενδείξεις τιμών.

[...]

(14) Η τιμή δημόσιας παρέμβασης πρέπει να συνίσταται σε καθορισμένη τιμή για ορισμένες ποσότητες κάποιων προϊόντων· σε άλλες περιπτώσεις, θα πρέπει να εξαρτάται από διαδικασία διαγωνισμού, βάσει των πρακτικών και της πείρας από προηγούμενες [κοινές οργανώσεις των αγορών]».

3 Το άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ, με τίτλο «Κατώτατες τιμές αναφοράς», προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Καθορίζονται οι εξής κατώτατες τιμές αναφοράς:

α) όσον αφορά τον τομέα των σιτηρών, 101,31 ευρώ/τόνο, για το στάδιο της χονδρικής πώλησης εμπορευμάτων που παραδίδονται στην αποθήκη, πριν από την εκφόρτωσή τους·

β) όσον αφορά το αναποφλοίωτο ρύζι, 150 ευρώ/τόνο για τον ποιοτικό τύπο που ορίζεται στο παράρτημα ΙΙΙ σημείο Α, για το στάδιο της χονδρικής πώλησης εμπορευμάτων που παραδίδονται στην αποθήκη, πριν από την εκφόρτωσή τους·

γ) όσον αφορά τη ζάχαρη ποιοτικού τύπου που ορίζεται στο παράρτημα ΙΙΙ σημείο Β, για τη μη συσκευασμένη ζάχαρη, στη θύρα του εργοστασίου:
i) λευκή ζάχαρη: 404,4 ευρώ/τόνο·
ii) ακατέργαστη ζάχαρη: 335,2 ευρώ/τόνο·

δ) όσον αφορά τον τομέα του βοείου κρέατος, 2 224 ευρώ/τόνο για τα σφάγια αρσενικών βοοειδών κλάσης διάπλασης / Κλάσης κατάστασης πάχυνσης R3, όπως ορίζεται στην ενωσιακή κλίμακα ταξινόμησης των σφαγίων βοοειδών ηλικίας οκτώ μηνών και άνω που αναφέρεται στο παράρτημα IV μέρος Α·

ε) όσον αφορά τον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων:
i) 246,39 ευρώ ανά 100 κιλά για το βούτυρο·
ii) 169,80 ευρώ ανά 100 κιλά για το αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη·

στ) όσον αφορά το χοίρειο κρέας, 1 509,39 ευρώ/τόνο για τα σφάγια χοίρων ποιοτικού τύπου οριζόμενου βάσει του βάρους και της περιεκτικότητας σε άπαχο κρέας, όπως προβλέπεται στην ενωσιακή κλίμακα ταξινόμησης των σφαγίων χοίρων που αναφέρεται στο παράρτημα IV μέρος Β:
   i) σφάγια βάρους από 60 έως λιγότερο από 120 κιλά: κλάση διάπλασης Ε·
   ii) σφάγια βάρους από 120 έως 180 κιλά: κλάση διάπλασης R·

ζ) όσον αφορά τον τομέα του ελαιολάδου:
   i) 1 779 ευρώ/τόνο για το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο·
   ii) 1 710 ευρώ/τόνο για το παρθένο ελαιόλαδο·
   iii) 1 524 ευρώ/τόνο για το ελαιόλαδο λαμπάντε με ελεύθερη οξύτητα δύο βαθμών, ενώ το ποσό αυτό μειώνεται κατά 36,70 ευρώ/τόνο για κάθε επιπλέον βαθμό οξύτητας.

2. Οι κατώτατες τιμές αναφοράς της παραγράφου 1 αναθεωρούνται από την Επιτροπή, λαμβανομένων υπόψη αντικειμενικών κριτηρίων, ιδιαίτερα των εξελίξεων στην παραγωγή, του κόστους παραγωγής (ιδιαίτερα των εισροών) και των τάσεων στην αγορά. Όταν απαιτείται, κατώτατες τιμές αναφοράς επικαιροποιούνται σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία βάσει των εξελίξεων στην παραγωγή και τις αγορές.»

4 Το άρθρο 15 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ, το οποίο επιγράφεται «Τιμή δημόσιας παρέμβασης», ορίζει:

«1. Ως τιμή δημόσιας παρέμβασης νοείται:

α) η τιμή στην οποία αγοράζονται τα προϊόντα στο πλαίσιο της δημόσιας παρέμβασης, όταν η αγορά πραγματοποιείται σε καθορισμένη τιμή· ή

β) η ανώτατη τιμή στην οποία μπορούν να αγορασθούν τα προϊόντα που είναι επιλέξιμα για δημόσια παρέμβαση, όταν η αγορά πραγματοποιείται με διαγωνισμό.

2. Τα μέτρα για τον καθορισμό του ύψους της τιμής δημόσιας παρέμβασης συμπεριλαμβανομένων των ποσών των αυξήσεων και των μειώσεων, λαμβάνονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ.»

Ο κανονισμός περί καθορισμού ενισχύσεων και επιστροφών

5 Κατά τις αιτιολογικές σκέψεις 2 και 3 του κανονισμού περί καθορισμού ενισχύσεων και επιστροφών:

«(2) Για λόγους σαφήνειας και διαφάνειας, οι διατάξεις περί δημόσιας παρέμβασης πρέπει να υπάγονται σε κοινή δομή, διατηρουμένης παράλληλα της πολιτικής που ακολουθείται σε κάθε τομέα. Προς το σκοπό αυτό, θα πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ των κατώτατων τιμών αναφοράς που θεσπίζονται με τον [ενιαίο κανονισμό ΚΟΑ] και των τιμών παρέμβασης, όπως επίσης και να προσδιορισθούν οι τελευταίες. Μόνο οι τιμές παρέμβασης για τη δημόσια παρέμβαση αντιστοιχούν στις ισχύουσες προκαθορισμένες τιμές που αναφέρονται στην πρώτη πρόταση της παραγράφου 8 του Παραρτήματος 3 της Συμφωνίας του ΠΟΕ για τη γεωργία (π.χ. στήριξη της αγοραίας τιμής). Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να γίνει κατανοητό ότι η παρέμβαση στην αγορά μπορεί να λάβει τη μορφή δημόσιας παρέμβασης καθώς και άλλες μορφές παρέμβασης που δεν χρησιμοποιούν εκ των προτέρων καθορισμένες ενδείξεις τιμών.

(3) Το επίπεδο της τιμής δημόσιας παρέμβασης στην οποία γίνονται οι αγορές σε καθορισμένη τιμή ή με διαγωνισμό θα πρέπει να προβλέπεται, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων για τις οποίες μπορεί να είναι απαραίτητη η προσαρμογή των τιμών δημόσιας παρέμβασης. Παρομοίως,

οφείλουν να ληφθούν μέτρα για τους ποσοτικούς περιορισμούς διεξαγωγής των αγορών σε καθορισμένη τιμή. Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, οι τιμές και τα ποσοτικά μέτρα θα πρέπει να αποτυπώνουν την πρακτική και την εμπειρία από προηγούμενες κοινές οργανώσεις αγορών.»

6 Το άρθρο 1 του κανονισμού περί καθορισμού ενισχύσεων και επιστροφών, το οποίο καθορίζει το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού, προβλέπει τα εξής:

«Ο παρών κανονισμός προβλέπει μέτρα για τον καθορισμό τιμών, εισφορών, ενισχύσεων και ποσοτικών περιορισμών σε σχέση με την ενιαία κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών η οποία θεσπίστηκε με τον [ενιαίο κανονισμό ΚΟΑ].»

7 Το άρθρο 2 του κανονισμού περί καθορισμού ενισχύσεων και επιστροφών, με τίτλο «Τιμές δημόσιας παρέμβασης», ορίζει τα εξής:

«1. Το επίπεδο της τιμής δημόσιας παρέμβασης:

α) για το μαλακό σιτάρι, το σκληρό σιτάρι, το κριθάρι, το καλαμπόκι, το αναποφλοίωτο ρύζι και το αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη ισούται με τις αντίστοιχες κατώτατες τιμές αναφοράς που ορίζονται στο άρθρο 7 του [ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ] στην περίπτωση αγοράς σε καθορισμένη τιμή και δεν υπερβαίνει τις αντίστοιχες κατώτατες τιμές αναφοράς στην περίπτωση αγοράς με διαγωνισμό·

β) για το βούτυρο ισούται με το 90 % της κατώτατης τιμής αναφοράς που ορίζεται στο άρθρο 7 του [ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ] στην περίπτωση αγοράς σε καθορισμένη τιμή και δεν υπερβαίνει το 90 % αυτής της κατώτατης τιμής αναφοράς στην περίπτωση αγοράς με διαγωνισμό·

γ) για το βόειο και το χοίρειο κρέας δεν υπερβαίνει το επίπεδο που αναφέρεται στο σημείο γ) του άρθρου 13, παρ. 1 του [ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ].

2. Οι τιμές δημόσιας παρέμβασης για το μαλακό σιτάρι, το σκληρό σιτάρι, το κριθάρι, το καλαμπόκι, και το αναποφλοίωτο ρύζι που αναφέρονται στην παράγραφο 1 προσαρμόζονται από αυξήσεις ή μειώσεις στις τιμές αυτές βάσει των κύριων ποιοτικών κριτηρίων για τα προϊόντα.

3. Η Επιτροπή προσδιορίζει με εκτελεστικές πράξεις τις αυξήσεις ή μειώσεις της τιμής παρέμβασης των προϊόντων της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου υπό τις προϋποθέσεις της εν λόγω παραγράφου. Οι εκτελεστικές πράξεις αυτές εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 15, παράγραφος 2.»

Ιστορικό της διαφοράς

8 Η κοινή οργάνωση των αγορών γεωργικών προϊόντων κωδικοποιήθηκε το πρώτον κατά τρόπον ομοιόμορφο και συνολικό με τον κανονισμό (ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα (ΕΕ 2007, L 299, σ. 1), που εξεδόθη επί τη βάσει του άρθρου 37 ΕΚ.

9 Οι διατάξεις των οποίων η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ζητεί την ακύρωση εξεδόθησαν στο πλαίσιο μεταρρυθμίσεως της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ) επελθούσας μετά τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης της Λισσαβώνας και της Συνθήκης ΛΕΕ.

10 Στις 12 Οκτωβρίου 2011, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την κοινή οργάνωση των αγορών γεωργικών προϊόντων, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ. Το άρθρο 7 αυτής της προτάσεως ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ αφορούσε, στη μορφή αυτή, τον καθορισμό «τιμών αναφοράς».

11 Αυθημερόν, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη θέσπιση μέτρων σχετικά με τον καθορισμό ορισμένων ενισχύσεων και επιστροφών που συνδέονται την κοινή οργάνωση των αγορών γεωργικών προϊόντων, η οποία στηριζόταν στο άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ.

12 Στις 13 Σεπτεμβρίου 2012, η Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενημέρωσε την Ειδική Επιτροπή Γεωργίας ότι, κατά την εκτίμησή της, μόνον το Συμβούλιο είχε την εξουσία να καθορίζει τις τιμές αναφοράς των γεωργικών προϊόντων που μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο δημοσίων παρεμβάσεων, συμφώνως προς το άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ. Κατά το Συμβούλιο, ευρεία πλειοψηφία των κρατών μελών συμμεριζόταν την εκτίμηση αυτή.

13 Μετά από μακρές συζητήσεις μεταξύ του Κοινοβουλίου, της Προεδρίας του Συμβουλίου και της Επιτροπής, η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου διαβίβασε, στις 4 Ιουνίου 2013, έκθεση επί της καταστάσεως του άτυπου τριμερούς διαλόγου σχετικά με τον ενιαίο κανονισμό ΚΟΑ μεταξύ του Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής. Εντεύθεν συναγόταν ότι ο καθορισμός των τιμών αναφοράς αποτελούσε σημείο τριβής. Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, το Κοινοβούλιο είχε επισημάνει ότι άνευ ρυθμίσεως των τιμών αναφοράς στον μελλοντικό ενιαίο κανονισμό ΚΟΑ δεν θα ενέκρινε τη δέσμη μεταρρυθμίσεων της ΚΓΠ.

14 Στις 25 Ιουνίου 2013, η Προεδρία του Συμβουλίου διαβίβασε προσθήκη σε έγγραφο εργασίας που παρέθετε τα υφιστάμενα σημεία τριβής. Επιγραφόμενο «Απόψεις για τις διατάξεις σχετικά με το άρθρο 43, παράγραφος 3» («Positions on Article 43(3), related provisions») σε σχέση με τον ενιαίο κανονισμό ΚΟΑ, πρότεινε, ως μέση λύση (landing zone), τη χρήση της εννοίας της «κατώτατης τιμής αναφοράς».

15 Κατά την ψηφοφορία για την τροποποίηση του γενικού προσανατολισμού, που έλαβε χώρα επίσης στις 25 Ιουνίου 2013, ο προσανατολισμός αυτός εγκρίθηκε κατά πλειοψηφία. Εντούτοις η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας απείχαν.

16 Στις 25 Σεπτεμβρίου 2013, η Προεδρία του Συμβουλίου διαβίβασε έγγραφο εργασίας που περιελάμβανε το σύνολο του ενοποιημένου κειμένου του σχεδίου του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ. Στο κείμενο αυτό, το σύνολο του σχεδίου απηχούσε τη συμφωνία που είχε επιτευχθεί στο πλαίσιο των εσωτερικών τριμερών διαλόγων. Το άρθρο 7 του ενοποιημένου κειμένου του σχεδίου του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ επιγραφόταν «Κατώτατες τιμές αναφοράς» [στη γαλλική γλώσσα: «Seuils de référence»] και όχι πλέον «Τιμές αναφοράς» [στη γαλλική γλώσσα: «Prix de référence»]. Εντούτοις, το περιεχόμενο της ρυθμίσεως παρέμενε αμετάβλητο.

17 Στις 13 Δεκεμβρίου 2013, η γενική γραμματεία του Συμβουλίου διαβίβασε σημείωμα στις αντιπροσωπείες, κατά το οποίο το «αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων σχετικά με τη χρησιμοποίηση του άρθρου 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ εντασσ[όταν] στο πλαίσιο του συνολικού συμβιβασμού σχετικά με την τρέχουσα μεταρρύθμιση της ΚΓΠ και ουδόλως προδίκαζ[ε] τη θέση του εκάστοτε οργάνου σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της διατάξεως αυτής ούτε τυχόν μεταγενέστερη εξέλιξη για το ζήτημα αυτό, όπως είναι μεταξύ άλλων τυχόν νέα νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

18 Σε «[δ]ήλωση του Συμβουλίου για το άρθρο 43, παράγραφος 3, [ΣΛΕΕ]», τονιζόταν, ως προς την έκβαση των διαπραγματεύσεων σχετικά με την ΚΓΠ κατά τον τριμερή διάλογο του Ιουνίου 2013, ότι «το Συμβούλιο επιβεβαί[ωνε] ότι η απόφασή του η οποία αποσκοπούσε όπως ο ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ αφορά ζητήματα που εμπίπτουν στο άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ είχε ως μόνο σκοπό, υπό τις εξαιρετικές περιστάσεις αυτής της τριμερούς συναντήσεως, την εξεύρεση συμβιβαστικής λύσεως».

19 Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας δήλωσε ότι αδυνατούσε, για διάφορους λόγους, να υποστηρίξει ορισμένες από τις προτάσεις κανονισμών για την κοινή οργάνωση αγορών. Επισήμανε μεταξύ άλλων ότι, δυνάμει του άρθρου 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, εκδίδει τα μέτρα σχετικά με τον καθορισμό των τιμών, των εισφορών, των ενισχύσεων

και των ποσοτικών περιορισμών και ότι, επομένως, η θέσπιση τέτοιων κανόνων εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Συμβουλίου. Επίσης κατά το κράτος μέλος αυτό, δεν έπρεπε να γίνει αποδεκτή η παρέκκλιση από τον ως άνω σαφή κανόνα της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ των οργάνων της Ένωσης τον οποίον προβλέπουν οι Συνθήκες.

20 Στις 16 Δεκεμβρίου 2013, κατά την ψηφοφορία για την έκδοση του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας αντιτάχθηκε στην έκδοση, το δε Ηνωμένο Βασίλειο απείχε. Κατά την ψηφοφορία για την έκδοση του κανονισμού περί καθορισμού ενισχύσεων και επιστροφών που έλαβε χώρα αυθημερόν, τα δύο κράτη μέλη απείχαν.

Αιτήματα των διαδίκων και η ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασία

21 Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ζητεί από το Δικαστήριο να ακυρώσει το άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ και το άρθρο 2 του κανονισμού περί καθορισμού ενισχύσεων και επιστροφών, να διατηρήσει τα αποτελέσματα των εν λόγω διατάξεων μέχρι να τεθούν σε ισχύ ρυθμίσεις οι οποίες θα έχουν εκδοθεί επί της ενδεδειγμένης νομικής βάσεως και να καταδικάσει το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

22 Το Κοινοβούλιο ζητεί από το Δικαστήριο να κηρύξει την προσφυγή απαράδεκτη και, επικουρικώς, να την απορρίψει ως αβάσιμη. Ζητεί επίσης να καταδικαστεί η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στα δικαστικά έξοδα.

23 Το Συμβούλιο επαφίεται στην κρίση του Δικαστηρίου ως προς την τύχη των κύριων αιτημάτων της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και ζητεί από το Δικαστήριο, εάν αποδεχθεί τα αιτήματα αυτά, να αποφανθεί ότι τα αποτελέσματα των προσβαλλομένων διατάξεων πρέπει να θεωρηθούν «οριστικά», κατά την έννοια του άρθρου 264, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, μέχρις ότου τεθούν σε ισχύ διατάξεις οι οποίες θα έχουν εκδοθεί επί της ενδεδειγμένης νομικής βάσεως, και να καταδικάσει κάθε διάδικο να φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα.

24 Με απόφαση του Προέδρου του Δικαστηρίου της 22ας Μαΐου 2014, επετράπη στην Επιτροπή να παρέμβει υπέρ του Κοινοβουλίου. Με αποφάσεις του Προέδρου του Δικαστηρίου της 7ης και της 17ης Ιουλίου 2014, επετράπη στην Τσεχική Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο, αντιστοίχως, να παρέμβουν υπέρ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

25 Το Κοινοβούλιο και η Επιτροπή εκτιμούν ότι το αίτημα μερικής ακυρώσεως του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ είναι απαράδεκτο για τον λόγο ότι οι διατάξεις των οποίων ζητείται η ακύρωση δεν μπορούν να αποσπαστούν από τις λοιπές διατάξεις της οικείας πράξεως. Πράγματι, το άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ επιτελεί στο πλαίσιο του κανονισμού αυτού πλειάδα λειτουργιών οι οποίες συνδέονται στενά με τις λοιπές διατάξεις του εν λόγω κανονισμού. Περαιτέρω, το άρθρο αυτό εντάσσεται πλήρως στους σκοπούς του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ και εξυπηρετεί την επίτευξή τους. Ως εκ τούτου, η ουσία του κανονισμού θα μεταβαλλόταν εάν ακυρωνόταν το εν λόγω άρθρο 7.

26 Αντιθέτως, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας υποστηριζόμενη από την Τσεχική Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο καθώς και από το Συμβούλιο, φρονεί ότι οι διατάξεις των οποίων ζητείται η ακύρωση μπορούν να αποσπαστούν από τις λοιπές διατάξεις των κανονισμών στους οποίους ανήκουν. Προς στήριξη της επιχειρηματολογίας της, υποστηρίζει, μεταξύ άλλων, ότι η εγγύτητα μεταξύ των κατώτατων τιμών αναφοράς και των τιμών παρεμβάσεως που παρατίθενται στον κανονισμό περί καθορισμού ενισχύσεων και επιστροφών είναι σημαντικότερη από αυτήν που υφίσταται μεταξύ των

κατώτατων τιμών αναφοράς και των λοιπών διατάξεων του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ. Περαιτέρω, από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι η ουσία του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ, που περιλαμβάνει άνω των διακοσίων άρθρων, θα μεταβαλλόταν από την ακύρωση του άρθρου 7 που αφορά τις κατώτατες τιμές αναφοράς.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

27 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η μερική ακύρωση πράξεως της Ένωσης είναι δυνατή μόνον εφόσον τα στοιχεία των οποίων ζητείται η ακύρωση μπορούν να αποσπασθούν από το υπόλοιπο της οικείας πράξεως. Το Δικαστήριο έχει κρίνει κατ' επανάληψη ότι η ανωτέρω επιταγή περί δυνατότητας διαχωρισμού δεν πληρούται όταν η μερική ακύρωση μιας πράξεως θα είχε ως αποτέλεσμα να μεταβληθεί η ουσία της πράξεως αυτής (απόφαση της 18ης Μαρτίου 2014, Επιτροπή κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, C-427/12, EU:C:2014:170, σκέψη 16 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

28 Εν προκειμένω, πρέπει να υπομνησθεί, αφενός, ότι το άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ καθορίζει κατώτατες τιμές αναφοράς των διαφόρων γεωργικών προϊόντων σε ευρώ και σε λεπτά ανά μονάδα βάρους του οικείου προϊόντος.

29 Αφετέρου, ο ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ θεσπίζει την κοινή οργάνωση των αγορών γεωργικών προϊόντων για όλα τα προϊόντα του παραρτήματος Ι των Συνθηκών και αφορά ζητήματα πολύ διαφορετικά μεταξύ τους όπως είναι, ιδίως, η δημόσια παρέμβαση στις αγορές, η χορήγηση ενισχύσεως στην ιδιωτική αποθεματοποίηση, τα καθεστώτα ενισχύσεων στους διάφορους γεωργικούς τομείς, οι κανόνες για τη διάθεση στην αγορά και για τις οργανώσεις παραγωγών καθώς και οι εμπορικές συναλλαγές με τρίτες χώρες.

30 Ωστόσο, όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 41 των προτάσεών του, οι διάφορες αυτές πτυχές που καλύπτει ο ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ δεν συνδέονται με τις κατώτατες τιμές αναφοράς τις οποίες καθορίζει το άρθρο 7. Μόνες οι τιμές παρεμβάσεως, των οποίων ο ορισμός παρατίθεται βεβαίως στο άρθρο 15 του κανονισμού αυτού, αλλά οι οποίες προσδιορίζονται στον κανονισμό περί καθορισμού ενισχύσεων και επιστροφών, μπορούν να θεωρηθούν συνδεόμενες με τις εν λόγω κατώτατες τιμές.

31 Επομένως, το άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ αφορά μια πτυχή που δύναται να αποσπασθεί από το κανονιστικό πλαίσιο που αυτός θεσπίζει και, κατά συνέπεια, η ενδεχόμενη ακύρωσή του δεν θα επηρέαζε την ουσία του κανονισμού.

32 Ως εκ τούτου, η προσφυγή της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας με την οποία ζητεί τη μερική ακύρωση του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ είναι παραδεκτή.

Επί της ουσίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

33 Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας υποστηρίζει ότι το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στήριξαν το άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ επί εσφαλμένης νομικής βάσεως. Η διάταξη αυτή περιελάμβανε «τιμές αναφοράς», οι οποίες έστω και εάν μετονομάστηκαν σε «κατώτατες τιμές αναφοράς», συνιστούν «μέτρο σχετικά με τον καθορισμό των τιμών». Ως εκ τούτου, το άρθρο αυτό του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ θα έπρεπε οπωσδήποτε να έχει εκδοθεί βάσει του άρθρου 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ.

34 Προς στήριξη της απόψεώς της, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, πρώτον, προτάσσει επιχειρήματα που αφορούν το προϊσχύσαν καθεστώς της κοινής οργανώσεως των γεωργικών αγορών, ήτοι το καθεστώς που προέβλεπε ο κανονισμός 1234/2007, του οποίου η αιτιολογική σκέψη 16 όριζε την «τιμή αναφοράς» ως την τιμή η οποία προκύπτει από πολιτική απόφαση του Συμβουλίου. Το εν λόγω κράτος μέλος υπενθυμίζει συναφώς ότι ο κανονισμός 1234/2007 παρείχε ρητώς στο Συμβούλιο την εξουσία να τροποποιεί τις τιμές αναφοράς. Περαιτέρω, η παλαιά κοινή οργάνωση της γεωργικής αγοράς, καθώς και το ιστορικό θεσπίσεως του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ εν γένει και του άρθρου 7 ειδικότερα, καθιστούσαν σαφές ότι το σύστημα των μέτρων σχετικά με τον καθορισμό των τιμών των γεωργικών προϊόντων δεν είχε μεταβληθεί επί της ουσίας και ότι οι «τιμές αναφοράς», αποκαλούμενες πλέον «κατώτατες τιμές αναφοράς» εξακολουθούν να αποτελούν το «δίχτυ ασφαλείας» της ΚΓΠ.

35 Δεύτερον, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας παραπέμπει στο γράμμα του άρθρου 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, το οποίο κατά την άποψή της σε ουδεμία διάκριση προβαίνει μεταξύ των τιμών εν στενή εννοία ή εν ευρεία εννοία, αλλά αφορά όλα τα «μέτρα σχετικά με τον καθορισμό των τιμών». Επομένως, όλα τα ουσιώδη στοιχεία του καθορισμού των τιμών εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Συμβουλίου. Εξάλλου, από τις σκέψεις 54 και 59 της αποφάσεως της 1ης Δεκεμβρίου 2015, Κοινοβούλιο και Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-124/13 και C-125/13, EU:C:2015:790), προκύπτει ότι το άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ παρέχει στο Συμβούλιο την εξουσία εκδόσεως και άλλων πράξεων πέραν των εκτελεστικών και ότι το πεδίο εφαρμογής της διατάξεως αυτής δεν περιορίζεται στα μέτρα σχετικά με τον καθορισμό των τιμών. Θα έπρεπε να συναχθεί, κατά μείζονα λόγο, ότι το άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της διατάξεως αυτής. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι το άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ καθορίζει συγκεκριμένη νομισματική μονάδα για ορισμένα γεωργικά προϊόντα και δεδομένου ότι, εν συνεχεία, το άρθρο 2 του κανονισμού περί καθορισμού ενισχύσεων και επιστροφών ορίζει την τιμή παρεμβάσεως ως ορισμένο ποσοστό επί της «κατώτατης τιμής αναφοράς», το άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ αποτελεί ουσιώδες στοιχείο του καθορισμού των τιμών.

36 Τρίτον, ως προς τους επιδιωκόμενους από το άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ σκοπούς, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας υποστηρίζει ότι από το άρθρο 7, παράγραφος 2, του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ συνάγεται ότι οι κατώτατες τιμές αναφοράς πρέπει να επικαιροποιούνται αναλόγως της εξελίξεως της παραγωγής και των αγορών. Εάν η αρμόδια ρυθμιστική αρχή πρέπει επομένως να αντιδρά κατά τρόπο ταχύ, ευέλικτο και αποτελεσματικό σε τυχόν έντονες διακυμάνσεις της αγοράς, η αντίδραση αυτή θα ήταν πολύ περισσότερο ταχεία εάν ήταν αρμόδιο το Συμβούλιο, δεδομένου ότι, από τη θέση σε ισχύ της Συνθήκης της Λισσαβώνας, το θεσμικό αυτό όργανο δεν υποχρεούται πλέον να διαβουλεύεται με το Κοινοβούλιο.

37 Τέταρτον, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας υποστηρίζει ότι από τη σκέψη 58 της αποφάσεως της 1ης Δεκεμβρίου 2015, Κοινοβούλιο και Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-124/13 και C-125/13, EU:C:2015:790), προκύπτει ότι το άρθρο 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ και το άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ συνιστούν δύο σαφώς διαφορετικές νομικές βάσεις που αποκλείουν η μία την άλλη, χωρίς να υφίσταται μεταξύ τους κάποια ιεραρχική σχέση. Εξάλλου, το άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ θα καθίστατο παντελώς κενό περιεχομένου και θα έχανε επομένως την πρακτική αποτελεσματικότητά του εάν το άρθρο 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ επιλεγόταν ως νομική βάση εν προκειμένω.

38 Στην ένσταση του Κοινοβουλίου ότι από το άρθρο 40, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ συνάγεται ότι, στο πλαίσιο ασκήσεως των εξουσιών που του παρέχει το άρθρο 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, ο νομοθέτης της Ένωσης είναι ελεύθερος να εκδώσει όλα τα μέτρα που ορίζει το άρθρο 40, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, περιλαμβανομένων των «ρυθμίσεων των τιμών», η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας απαντά ότι το επιχείρημα αυτό δεν λαμβάνει υπόψη την ύπαρξη του άρθρου 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ και αναιρεί την πρακτική αποτελεσματικότητα της τελευταίας αυτής διατάξεως.

39 Ενόψει όλων αυτών των στοιχείων, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας καταλήγει ότι το άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ συνιστά τη μόνη ορθή νομική βάση για τη θέσπιση του άρθρου 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ.

40 Η Τσεχική Δημοκρατία, το Ηνωμένο Βασίλειο και το Συμβούλιο επαναλαμβάνουν την επιχειρηματολογία της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Περαιτέρω, το Συμβούλιο υποστηρίζει, παραπέμποντας στο άρθρο 294, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, ότι οι Συνθήκες ουδόλως στηρίζουν την εκτίμηση ότι η συνήθης νομοθετική διαδικασία υπερέχει των διατάξεων που προβλέπουν την έκδοση μη νομοθετικών πράξεων.

41 Η Τσεχική Δημοκρατία προσθέτει, μεταξύ άλλων, ότι το άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ αποτελεί lex specialis σε σχέση με τα ευρύτερου περιεχομένου μέτρα που προβλέπει το άρθρο 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ. Εξάλλου, η ερμηνεία αυτή δεν αναιρείται από την απόφαση της 1ης Δεκεμβρίου 2015, Κοινοβούλιο και Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-124/13 και C-125/13, EU:C:2015:790).

42 Περαιτέρω, κατ' αυτό το κράτος μέλος, η ύπαρξη δύο διαφορετικών νομικών βάσεων οφείλεται στο γεγονός ότι, κατά τον χρόνο των διαπραγματεύσεων για τη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης, που κατέληξαν στη θέσπιση της Συνθήκης της Λισσαβώνας, τα κράτη μέλη επιθυμούσαν να παραμείνουν κυρίαρχα όσον αφορά το κόστος της ΚΓΠ. Αυτός ήταν ακριβώς ο λόγος για τον οποίον το άρθρο 37 ΕΚ, που αποτελούσε τη μόνη νομική βάση, αντικαταστάθηκε, όπως διαπίστωσε το Δικαστήριο στη σκέψη 57 της αποφάσεως της 1ης Δεκεμβρίου 2015, Κοινοβούλιο και Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-124/13 και C-125/13, EU:C:2015:790), από δύο διαφορετικές νομικές βάσεις οι οποίες επιδιώκουν διαφορετικούς σκοπούς και έχουν εκάστη εξ αυτών ειδικό πεδίο εφαρμογής.

43 Το Ηνωμένο Βασίλειο επισημαίνει ότι από την απόφαση της 1ης Δεκεμβρίου 2015, Κοινοβούλιο και Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-124/13 και C-125/13, EU:C:2015:790), προκύπτει ότι το άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ δεν περιορίζεται στην αναγνώριση μιας επικουρικής εξουσίας ή στην εξουσιοδότηση προς το Συμβούλιο, αλλά παρέχει αποκλειστική εξουσία στο όργανο αυτό για τη λήψη όλων των μέτρων σχετικά με τον καθορισμό των τιμών, ιδίως εκείνων που προϋποθέτουν τεχνικές και επιστημονικές εκτιμήσεις. Η θέσπιση μιας διατάξεως όπως το άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ, που προβαίνει σε απευθείας καθορισμό των τιμών, εμπίπτει επομένως κατά μείζονα λόγο στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Συμβουλίου.

44 Το Κοινοβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, συμμερίζεται την άποψη της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας ότι το άρθρο 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ και το άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ αποτελούν δύο διαφορετικές νομικές βάσεις. Τα δύο θεσμικά όργανα φρονούν ότι το άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ παρέχει στο Συμβούλιο μόνον την πολύ συγκεκριμένη εξουσία, εκτελεστικού χαρακτήρα, να καθορίζει το ακριβές και τελικό ύψος των τιμών. Οποιοδήποτε άλλο μέτρο πέραν αυτού του καθορισμού εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

45 Κατά το Κοινοβούλιο, η ερμηνεία αυτή επιρρωννύεται από την απόφαση της 1ης Δεκεμβρίου 2015, Κοινοβούλιο και Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-124/13 και C-125/13, EU:C:2015:790). Από τη σκέψη 58 της αποφάσεως αυτής συνάγεται ότι όλα τα μέτρα που είναι αναγκαία για την επίτευξη των σκοπών της κοινής γεωργικής και αλιευτικής πολιτικής προϋποθέτουν πολιτική επιλογή. Η λήψη τους επομένως ανήκει κατ' αποκλειστικότητα στον νομοθέτη της Ένωσης.

46 Εξάλλου, ο μηχανισμός παρεμβάσεως συνιστά ουσιώδες στοιχείο για την επίτευξη των σκοπών της ΚΓΠ, που απαριθμούνται στο άρθρο 39 ΣΛΕΕ, όπως αποδεικνύει και το γεγονός ότι, κατά το άρθρο 40, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, ο νομοθέτης της Ένωσης είναι αρμόδιος να προβαίνει σε ρυθμίσεις περί των τιμών.

47 Το Κοινοβούλιο συνάγει εντεύθεν ότι τα «μέτρα» τα οποία το άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ εξουσιοδοτεί το Συμβούλιο να εκδώσει μπορούν να χαρακτηριστούν ως «sui generis εκτελεστικές πράξεις». Κατά την άποψή του, η μη νομοθετική διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ πρέπει να ερμηνεύεται ως εξαίρεση από τον γενικό κανόνα που προβλέπει το άρθρο 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ. Η Επιτροπή, αντιθέτως, θεωρεί ότι υπάρχει ιεραρχική σχέση μεταξύ των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 43 ΣΛΕΕ. Προσθέτει ότι ο Ευρωπαίος νομοθέτης διαθέτει σημαντική εξουσία εκτιμήσεως οσάκις προβαίνει σε παραχώρηση εξουσιών προς την εκτελεστική εξουσία και ότι, εν προκειμένω, δεν εμφιλοχώρησε κανένα πρόδηλο σφάλμα κατά την άσκηση της εν λόγω εξουσίας εκτιμήσεως του νομοθέτη, έστω και εάν το άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ προβλέπει ρητή παραχώρηση εξουσιών.

48 Όσον αφορά τον σκοπό και το περιεχόμενο του άρθρου 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ, το Κοινοβούλιο υποστηρίζει ότι ο σκοπός αυτός, πανομοιότυπος προς εκείνον του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ και, επομένως, αναπόσπαστος από αυτόν, αφορά «τη δημιουργία κοινής οργανώσεως των αγορών για τα γεωργικά προϊόντα». Κατά το Κοινοβούλιο και την Επιτροπή, το άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ αποτελεί βασική διάταξη ως προς το καθεστώς της παρεμβάσεως στην κοινή οργάνωση της αγοράς. Οι κατώτατες τιμές αναφοράς αποτελούσαν, ως «δίχτυ ασφαλείας της ΚΓΠ», μέσο ενεργοποιήσεως του μηχανισμού παρεμβάσεως και άλλων ειδών μέτρων στηρίξεως των αγορών.

49 Όσον αφορά την ονομασία των «κατώτατων τιμών αναφοράς», οι οποίες, τόσο στο πλαίσιο του κανονισμού 1234/2007 όσο και στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων για τη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ, ονομάζονταν «τιμές αναφοράς», το Κοινοβούλιο παρατηρεί ότι ο τίτλος του άρθρου 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ τροποποιήθηκε προκειμένου να ανταποκρίνεται σε απαίτηση του Συμβουλίου. Για την Επιτροπή, η παλαιά ονομασία των «κατώτατων τιμών αναφοράς» ήταν παραπλανητική, διότι οι «τιμές αναφοράς» αποτελούσαν ήδη κατώτατες αξίες οι οποίες καθοδηγούσαν τον καθορισμό των πραγματικών τιμών και δεν επιτελούσαν παρά μόνο λειτουργία προσανατολισμού.

50 Όσον αφορά τη μνεία της Γερμανικής Κυβερνήσεως στο προηγούμενο καθεστώς της κοινής οργανώσεως των αγορών, το Κοινοβούλιο και η Επιτροπή φρονούν ότι η κυβέρνηση αυτή αποσιωπά το γεγονός ότι ο κανονισμός 1234/2007 είχε εκδοθεί με άλλη νομική βάση, ήτοι το άρθρο 37 ΕΚ.

51 Ως προς το επιχείρημα της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας ότι η πρακτική αποτελεσματικότητα του άρθρου 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ θα διακυβευόταν εάν το άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ ήταν δυνατό να στηριχθεί στο άρθρο 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, το Κοινοβούλιο φρονεί ότι η έκδοση καθ' εαυτήν του κανονισμού περί καθορισμού ενισχύσεων και επιστροφών συνιστά επαρκή απόδειξη της πρακτικής αποτελεσματικότητας του άρθρου 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ. Εξάλλου, ούτε το Κοινοβούλιο ούτε η Επιτροπή θεωρούν ότι υφίσταται ανάγκη ταχείας προσαρμογής των κατώτατων τιμών αναφοράς συνεπεία των εξελίξεων της αγοράς οι οποίες, κατά την Γερμανική Κυβέρνηση, θα απαιτούσαν παρέμβαση του Συμβουλίου. Κατά το Κοινοβούλιο, μολονότι το άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ σκοπεί να διασφαλίσει τον ταχύ καθορισμό των τιμών και μολονότι η αποστολή αυτή αποτελούσε, κατά τη δημιουργία της ΚΓΠ, σημαντική απαίτηση, εντούτοις αυτή απώλεσε προοδευτικά τη σημασία της και, στην πράξη, εξαφανίστηκε.

52 Επικουρικώς, το Κοινοβούλιο υποστηρίζει ότι, μολονότι το άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ επιδίωκε σκοπούς μνημονευόμενους στο άρθρο 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ και στο άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, εντούτοις η προσβαλλόμενη διάταξη παραμένει σε ισχύ λόγω της σπουδαιότητας των μνημονευόμενων στο άρθρο 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ σκοπών εντός του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

53 Με τον μοναδικό της λόγο ακυρώσεως, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας υποστηρίζει ότι, θεσπίζοντας το άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ όχι βάσει του άρθρου 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, αλλά βάσει του άρθρου 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο επέλεξαν εσφαλμένη νομική βάση.

54 Συναφώς, πρέπει κατ' αρχάς να υπομνησθεί ότι, όπως προκύπτει από το γράμμα του άρθρου 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο υποχρεούνται να θεσπίζουν, συμφώνως προς τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, μεταξύ άλλων, τις «διατάξεις που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων της κοινής γεωργικής και αλιευτικής πολιτικής», ενώ, συμφώνως προς το άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, εκδίδει «μέτρα σχετικά με τον καθορισμό των τιμών, των εισφορών, των ενισχύσεων και των ποσοτικών περιορισμών καθώς και σχετικά με τον καθορισμό και την κατανομή των αλιευτικών δυνατοτήτων».

55 Ακολούθως, επισημαίνεται ότι πρέπει να στηρίζονται στο άρθρο 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ μέτρα που συνεπάγονται πολιτική επιλογή ανήκουσα κατ' αποκλειστικότητα στον νομοθέτη της Ένωσης λόγω του αναγκαίου χαρακτήρα τους για την επίτευξη των στόχων που άπτονται της κοινής γεωργικής και αλιευτικής πολιτικής. Αντιθέτως, η έκδοση μέτρων σχετικά με τον καθορισμό και την κατανομή των αλιευτικών δυνατοτήτων, συμφώνως προς το άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, δεν απαιτεί μια τέτοια επιλογή, καθόσον τα μέτρα αυτά έχουν κατά βάση τεχνικό χαρακτήρα και θεωρείται ότι λαμβάνονται εις εκτέλεσιν των διατάξεων οι οποίες εκδίδονται βάσει του άρθρου 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 26ης Νοεμβρίου 2014, Κοινοβούλιο και Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-103/12 και C-165/12, EU:C:2014:2400, σκέψη 50, καθώς και της 1ης Δεκεμβρίου 2015, Κοινοβούλιο και Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-124/13 και C-125/13, EU:C:2015:790, σκέψεις 48 και 50).

56 Συναφώς, μολονότι το άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ παρέχει στο Συμβούλιο την εξουσία να εκδίδει, μεταξύ άλλων, εκτελεστικές πράξεις στον οικείο τομέα, εντούτοις οι πράξεις αυτές δεν συμπίπτουν, άνευ ετέρου, με τις πράξεις που παρέχουν εκτελεστικές αρμοδιότητες κατά την έννοια του άρθρου 291, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ (απόφαση της 1ης Δεκεμβρίου 2015, Κοινοβούλιο και Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-124/13 και C-125/13, EU:C:2015:790, σκέψη 54).

57 Εντεύθεν συνάγεται ότι, εν αντιθέσει προς όσα υποστηρίζει το Κοινοβούλιο, η διάταξη αυτή παρέχει στο Συμβούλιο την εξουσία να εκδίδει πράξεις που βαίνουν πέραν αυτού που μπορεί να θεωρηθεί ως «εκτελεστική πράξη».

58 Εξάλλου, το άρθρο 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ και το άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ επιδιώκουν διαφορετικούς σκοπούς και έχουν, έκαστο εξ αυτών, ειδικό πεδίο εφαρμογής, ούτως ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν χωριστά ως νομικές βάσεις για τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων στο πλαίσιο της ΚΓΠ, με δεδομένο πάντως ότι το Συμβούλιο, όταν εκδίδει πράξεις βάσει του άρθρου 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, οφείλει να ενεργεί εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων του, καθώς και, ενδεχομένως, εντός του νομικού πλαισίου που έχει ήδη τεθεί κατ' εφαρμογήν του άρθρου 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ (βλ., όσον αφορά την κοινή αλιευτική πολιτική, εφαρμοστέα mutatis mutandis στην ΚΓΠ, απόφαση της 1ης Δεκεμβρίου 2015, Κοινοβούλιο και Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-124/13 και C-125/13, EU:C:2015:790, σκέψη 58).

59 Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι, εν αντιθέσει προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, δεν μπορεί βασίμως να υποστηριχθεί ότι το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει την ύπαρξη ιεραρχικής σχέσεως μεταξύ των εν λόγω δύο διατάξεων. Πράγματι, από τη χρήση του όρου «ενδεχομένως» από το Δικαστήριο μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι το Συμβούλιο μπορεί να χρησιμοποιήσει τις αρμοδιότητες που του αναγνωρίζει το άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, έστω και αν ο νομοθέτης της Ένωσης δεν έχει εισέτι καθορίσει το νομικό πλαίσιο ασκώντας τις αρμοδιότητες που του αναγνωρίζει το άρθρο 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

60 Επιπλέον, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ μπορεί να καλύπτει μέτρα τα οποία δεν περιορίζονται στον καθορισμό και στην κατανομή των αλιευτικών δυνατοτήτων, εφόσον όμως τα μέτρα αυτά δεν προϋποθέτουν πολιτική επιλογή που να επαφίεται στον νομοθέτη της Ένωσης λόγω του αναγκαίου χαρακτήρα τους για την επίτευξη στόχων της κοινής πολιτικής στους τομείς της γεωργίας και της αλιείας (απόφαση της 1ης Δεκεμβρίου 2015, Κοινοβούλιο και Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-124/13 και C-125/13, EU:C:2015:790, σκέψη 59).

61 Τέλος, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η επιλογή της νομικής βάσεως μιας πράξεως της Ένωσης πρέπει να στηρίζεται σε αντικειμενικά στοιχεία επιδεχόμενα δικαστικό έλεγχο, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται, ιδίως, ο σκοπός και το περιεχόμενο της πράξεως αυτής (αποφάσεις της 23ης Οκτωβρίου 2007, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-440/05, EU:C:2007:625, σκέψη 61, και της 26ης Νοεμβρίου 2014, Κοινοβούλιο και Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-103/12 και C-165/12, EU:C:2014:2400, σκέψη 51).

62 Ακριβώς υπό το πρίσμα των εκτιμήσεων αυτών πρέπει να εξεταστεί εάν το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μπορούσαν βασίμως να επιλέξουν το άρθρο 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ ως νομική βάση για τη θέσπιση του άρθρου 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ.

63 Ως προς τον σκοπό που επιδιώκει το άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι βεβαίως προκύπτει, αφενός, από την αιτιολογική σκέψη 10 του κανονισμού αυτού ότι, για τη σταθεροποίηση των αγορών και την εξασφάλιση αξιοπρεπούς βιοτικού επίπεδου για τον γεωργικό πληθυσμό, έχει αναπτυχθεί ένα σύστημα άμεσης στηρίξεως και ότι τα μέτρα που θεσπίζονται στο πλαίσιο του συστήματος αυτού μπορούν να λαμβάνουν τη μορφή δημόσιας παρεμβάσεως, καθώς και, αφετέρου, από την αιτιολογική σκέψη 12 του εν λόγω κανονισμού, ότι είναι σκόπιμο να γίνεται διάκριση μεταξύ κατώτατων τιμών αναφοράς και τιμών παρεμβάσεως.

64 Εντούτοις, αυτά τα δύο στοιχεία, ελλείψει οποιασδήποτε άλλης διευκρινίσεως εκ μέρους του νομοθέτη της Ένωσης, ιδίως στο άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ, ως προς τη φερόμενη σπουδαιότητα των πολιτικών επιλογών που πραγματοποιούνται μέσω της θεσπίσεως αυτών των κατώτατων τιμών αναφοράς, δεν είναι ικανά να αποδείξουν επαρκώς κατά νόμον την ύπαρξη μιας τέτοιας σπουδαιότητας.

65 Η διαπίστωση αυτή επιρρωννύεται από το γεγονός ότι, λαμβανομένου υπόψη του γράμματος του άρθρου 2 του κανονισμού περί καθορισμού ενισχύσεων και επιστροφών, οι κατώτατες τιμές αναφοράς χρησιμεύουν αποκλειστικώς ως βασικά στοιχεία για τον καθορισμό των τιμών παρεμβάσεως για τα εν λόγω προϊόντα.

66 Εξάλλου, όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 83 των προτάσεών του, οι αιτιολογικές σκέψεις 16 και 28 του κανονισμού 1234/2007 περιγράφουν κατά τρόπο αφηρημένο τη σχέση μεταξύ των τιμών αναφοράς, αποκαλούμενων πλέον «κατώτατων τιμών αναφοράς», και των τιμών παρεμβάσεως, και επιτρέπουν να θεωρηθεί ότι οι πρώτες συνιστούν αναγκαία στοιχεία για τον υπολογισμό των δεύτερων. Δεδομένου ότι, συμφώνως προς την αιτιολογική σκέψη 12 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ, ο νομοθέτης της Ένωσης προτίθετο να διατηρήσει την πολιτική των παρεμβάσεων που ακολουθείται στον κάθε τομέα, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι η σχέση που υφίστατο μεταξύ των κατώτατων τιμών αναφοράς και των τιμών παρεμβάσεως δεν επηρεάστηκε από την έκδοση του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ.

67 Όσον αφορά το περιεχόμενο του άρθρου 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ, πρέπει να υπομνησθεί ότι η παράγραφος 1 του άρθρου αυτού καθορίζει, για τα προϊόντα που αφορά, νομισματικές αξίες ανά μονάδα βάρους. Όμως, μόνη η περίσταση ότι ο νομοθέτης της Ένωσης αποφάσισε να χρησιμοποιήσει τον όρο «κατώτατες τιμές» [στη γαλλική γλώσσα: «seuils»], αντί του όρου «τιμές» [στη γαλλική

γλώσσα: «prix»] που χρησιμοποιείτο προηγουμένως, δεν αναιρεί το γεγονός ότι οι αξίες αυτές συνιστούν τιμές. Εξάλλου, όπως προκύπτει από το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού, οι εν λόγω κατώτατες τιμές καθορίζονται συναρτήσει, μεταξύ άλλων, των «τιμών» των εισροών.

68 Πρέπει να προστεθεί ότι, όπως προκύπτει από τη σκέψη 65 της παρούσας αποφάσεως, το γράμμα του άρθρου 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ δεν επιτρέπει ούτε να προσδιοριστούν οι σκοποί που επιδιώκουν οι κατώτατες τιμές αναφοράς τις οποίες προβλέπει ούτε να διαπιστωθεί εάν η θέσπιση του άρθρου αυτού από τον νομοθέτη της Ένωσης απαιτούσε μια πολιτική επιλογή ανήκουσα κατ' αποκλειστικότητα σε αυτόν τον ίδιο λόγω του αναγκαίου χαρακτήρα της για την επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ.

69 Περαιτέρω, πρέπει να τονιστεί ότι ούτε το άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ ούτε κάποια άλλη διάταξη του κανονισμού αυτού περιλαμβάνουν ορισμό της εννοίας της «κατώτατης τιμής αναφοράς». Το γεγονός όμως ότι στον εν λόγω κανονισμό δεν υπάρχει ένας τέτοιος ορισμός, ενώ η έννοια της «τιμής παρεμβάσεως» ορίζεται στο άρθρο 15 του ίδιου κανονισμού, είναι ικανό να κλονίσει το επιχείρημα του Κοινοβουλίου ότι ο καθορισμός των κατώτατων τιμών αναφοράς απαιτεί πολιτικές επιλογές ανήκουσες κατ' αποκλειστικότητα στον νομοθέτη.

70 Συναφώς, πρέπει να προστεθεί ότι από το άρθρο 7, παράγραφος 2, του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ προκύπτει ότι οι κατώτατες τιμές αναφοράς πρέπει να αναθεωρούνται λαμβανομένων υπόψη αντικειμενικών κριτηρίων όπως είναι οι εξελίξεις στην παραγωγή, το κόστος παραγωγής και οι τάσεις της αγοράς.

71 Εξάλλου, όπως υποστηρίζουν η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η Τσεχική Δημοκρατία, το Ηνωμένο Βασίλειο καθώς και το Συμβούλιο, μια τέτοια αναθεώρηση απαιτεί πρωτίστως τεχνικές και επιστημονικές εκτιμήσεις και πρέπει επομένως να αντιδιαστέλλεται από μέτρα που προϋποθέτουν πολιτικές αποφάσεις οι οποίες, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, ανήκουν κατ' αποκλειστικότητα στον νομοθέτη της Ένωσης (βλ., συναφώς, απόφαση της 26ης Νοεμβρίου 2014, Κοινοβούλιο και Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-103/12 και C-165/12, EU:C:2014:2400, σκέψη 50). Η εκτίμηση στοιχείων πρωτίστως τεχνικού χαρακτήρα για τη θέσπιση μέτρων σχετικά με τον καθορισμό των τιμών είναι μια εξουσία την οποία το άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ απονέμει κατ' αποκλειστικότητα στο Συμβούλιο.

72 Στον βαθμό που δεν υφίσταται κανένα άλλο στοιχείο στον ενιαίο κανονισμό ΚΟΑ δυνάμενο να αποτελέσει ισχυρή βάση για τη διάκριση μεταξύ της αναθεωρήσεως των εν λόγω κατώτατων τιμών και του πρώτου καθορισμού τους, και λαμβανομένης υπόψη της περιστάσεως, η οποία επισημαίνεται στη σκέψη 66 της παρούσας αποφάσεως, ότι οι τιμές παρεμβάσεως προέρχονται από τις κατώτατες τιμές αναφοράς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο καθορισμός των εν λόγω κατώτατων τιμών συνιστά μέτρο σχετικά με τον καθορισμό των τιμών. Ως εκ τούτου, το άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ θα έπρεπε να θεσπιστεί επί τη βάσει του άρθρου 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ.

73 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από το επιχείρημα του Κοινοβουλίου ότι το άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ επιδιώκει σκοπούς αναφερόμενους τόσο στο άρθρο 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ όσο και στο άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, όπερ συνεπάγεται ότι, εάν ληφθεί υπόψη η υπερίσχυση των σκοπών του άρθρου 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, το άρθρο 7 του κανονισμού αυτού δεν θα έπρεπε να ακυρωθεί.

74 Πράγματι, αφενός, όπως προκύπτει από τη σκέψη 31 της παρούσας αποφάσεως, το άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ μπορεί σαφώς να αποσπαστεί από τις λοιπές διατάξεις του κανονισμού αυτού. Αφετέρου, όπως έκρινε το Δικαστήριο στη σκέψη 58 της αποφάσεως της 1ης Δεκεμβρίου 2015, Κοινοβούλιο και Επιτροπή κατά Συμβουλίου (C-124/13 και C-125/13, EU:C:2015:790), το άρθρο 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ και το άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ επιδιώκουν διαφορετικούς σκοπούς και έχουν, έκαστο εξ αυτών, το δικό τους ειδικό πεδίο εφαρμογής. Ως εκ τούτου, όπως ακριβώς το Συμβούλιο πρέπει να τηρεί τα όρια των αρμοδιοτήτων του οσάκις εκδίδει μέτρα βάσει του άρθρου 43,

παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, το ίδιο και ο νομοθέτης της Ένωσης υποχρεούται να τηρεί τα όρια των αρμοδιοτήτων που του απονέμονται, οσάκις εκδίδει μέτρα βάσει του άρθρου 43, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

75 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνει δεκτός ο μοναδικός λόγος της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

76 Επομένως, το άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ πρέπει να ακυρωθεί.

77 Δεδομένου ότι το άρθρο 2 του κανονισμού περί καθορισμού ενισχύσεων και επιστροφών παραπέμπει ρητώς, για τον καθορισμό των τιμών παρεμβάσεως, στις κατώτατες τιμές αναφοράς που καθορίζει το άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ, η ακύρωση αυτού του τελευταίου άρθρου καθιστά κενό περιεχομένου το εν λόγω άρθρο 2.

78 Ως εκ τούτου, λόγω των αδιάρρηκτων δεσμών οι οποίοι συνδέουν το άρθρο 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ με το άρθρο 2 του κανονισμού περί καθορισμού ενισχύσεων και επιστροφών, πρέπει να ακυρωθεί και αυτό το άρθρο.

Επί του αιτήματος διατηρήσεως των αποτελεσμάτων των προσβαλλομένων διατάξεων

79 Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, προκειμένου να προστατευθούν υπέρτερα συμφέροντα, και ιδίως η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των παραγωγών γεωργικών προϊόντων, καθώς και η ασφάλεια δικαίου, ζητεί από το Δικαστήριο να διατηρήσει, συμφώνως προς το άρθρο 264, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, τα αποτελέσματα των προσβαλλομένων διατάξεων μέχρις ότου τεθούν σε ισχύ νέες διατάξεις οι οποίες θα έχουν εκδοθεί επί της ενδεδειγμένης νομικής βάσεως. Η Επιτροπή υποστηρίζει αυτή την επιχειρηματολογία επικουρικώς.

80 Κατά το άρθρο 264, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο προσδιορίζει, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, τα αποτελέσματα της ακυρωθείσας πράξεως που θεωρούνται οριστικά.

81 Επ' αυτού, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, για λόγους ασφάλειας δικαίου, τα αποτελέσματα μιας τέτοιας πράξεως πρέπει να διατηρούνται σε ισχύ στην περίπτωση όπου η άμεση ακύρωσή της θα είχε σοβαρές επιπτώσεις για τα πρόσωπα τα οποία αφορά και η νομιμότητα της προσβαλλομένης πράξεως δεν αμφισβητείται λόγω του σκοπού της ή του περιεχομένου της, αλλά για λόγους σχετικούς με αναρμοδιότητα του οργάνου που την εξέδωσε ή με παράβαση ουσιώδους τύπου. Στους λόγους αυτούς περιλαμβάνεται, ειδικότερα, και ενδεχόμενο σφάλμα ως προς τη νομική βάση της προσβαλλομένης πράξεως (απόφαση της 1ης Δεκεμβρίου 2015, Κοινοβούλιο και Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-124/13 και C-125/13, EU:C:2015:790, σκέψη 86).

82 Εν προκειμένω, πρέπει να τονιστεί ότι, συμφώνως προς το άρθρο 232 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ, αυτός ο τελευταίος, περιλαμβανομένου του άρθρου 7, ετέθη σε ισχύ την ημέρα της δημοσιεύσεώς του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, ήτοι στις 20 Δεκεμβρίου 2013, και άρχισε να ισχύει από 1ης Ιανουαρίου 2014.

83 Στον βαθμό όμως που οι εν λόγω διατάξεις καθορίζουν τις τιμές στις οποίες πρέπει να πραγματοποιείται η δημόσια παρέμβαση και στον βαθμό που αυτή η τελευταία αποσκοπεί στη σταθεροποίηση των αγορών και στην εξασφάλιση αξιοπρεπούς βιοτικού επιπέδου για τον γεωργικό πληθυσμό, η ακύρωσή τους με άμεση ισχύ θα μπορούσε να έχει σοβαρές επιπτώσεις για τα εν λόγω πρόσωπα.

84 Υπό τις συνθήκες αυτές, συντρέχουν πράγματι σοβαροί λόγοι ασφάλειας δικαίου για να δεχθεί το Δικαστήριο το αίτημα να διατηρηθούν σε ισχύ τα αποτελέσματα του άρθρου 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ και του άρθρου 2 του κανονισμού περί καθορισμού ενισχύσεων και επιστροφών.

Εξάλλου, επισημαίνεται ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας δεν αμφισβήτησε τη νομιμότητα του άρθρου 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ λόγω του σκοπού ή του περιεχομένου του, οπότε δεν υφίσταται συναφώς κάποιο κώλυμα ως προς την ευχέρεια του Δικαστηρίου να διατηρήσει σε ισχύ τα αποτελέσματά του.

85 Κατά συνέπεια, τα αποτελέσματα του άρθρου 7 του ενιαίου κανονισμού ΚΟΑ και του άρθρου 2 του κανονισμού περί καθορισμού ενισχύσεων και επιστροφών πρέπει να διατηρηθούν μέχρις ότου τεθεί σε ισχύ, εντός εύλογης προθεσμίας μη υπερβαίνουσας πάντως τους πέντε μήνες από της ημερομηνίας δημοσιεύσεως της παρούσας αποφάσεως, νέος κανονισμός στηριζόμενος στην ενδεδειγμένη νομική βάση, ήτοι στο άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ.

Επί των δικαστικών εξόδων

86 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ζήτησε την καταδίκη του Κοινοβουλίου καθώς και του Συμβουλίου και η παρούσα προσφυγή κρίθηκε βάσιμη, πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα. Σύμφωνα με το άρθρο 140, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, η Τσεχική Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο καθώς και η Επιτροπή, που παρενέβησαν στη παρούσα δίκη, φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Ακυρώνει το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) 922/72, (ΕΟΚ) 234/79, (ΕΚ) 1037/2001 και (ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου.

2) Ακυρώνει το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 1370/2013 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση μέτρων σχετικά με τον καθορισμό ορισμένων ενισχύσεων και επιστροφών που συνδέονται με την κοινή οργάνωση των αγορών γεωργικών προϊόντων.

3) Τα αποτελέσματα του άρθρου 7 του κανονισμού 1308/2013 και του άρθρου 2 του κανονισμού 1370/2013 διατηρούνται μέχρι ότου τεθεί σε ισχύ, εντός εύλογης προθεσμίας μη υπερβαίνουσας πάντως τους πέντε μήνες από της ημερομηνίας δημοσιεύσεως της παρούσας αποφάσεως, νέος κανονισμός στηριζόμενος στην ενδεδειγμένη νομική βάση, ήτοι στο άρθρο 43, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ.

4) Καταδικάζει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα δικαστικά έξοδα.

5) Η Τσεχική Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας καθώς και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

(υπογραφές)